

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.193/2025/38.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. november 11., 2026. január 29. és 2026. március 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2025. február 5. napján kihirdetett 24.B.256/2023/134. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlottak által elkövetett költségvetést károsító bűncselekmény helyes jogszabályi megjelölése Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében: Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont *1. és 2. fordulata*, Terhelt4 IV. rendű és Terhelt5 V. rendű vádlottak esetében: Btk. 396.§ (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont *1. és 2. fordulata*.

A Terhelt5 V. rendű vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetésre, közügyektől eltiltás mellékbüntetésre, valamint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseket mellőzi, a pénzbüntetés napi tételeinek számát 540 (ötszáznegyven) napi tételre súlyosítja, az egy napi tétel összegének változatlanul hagyása mellett a pénzbüntetés összege ezáltal 1.350.000 (egymillió-háromszázötvenezer) forint.

A vádlottakkal szemben alkalmazott foglalkozástól eltiltás büntetéseket gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, egyszemélyi vezetése, gazdasági társaság vagy szövetkezet felügyelőbizottságának tagja, egyéni cég tagja és egyéni vállalkozó foglalkozásokra határozza meg.

Az eljárás alá vont jogi személy „fa” jogi személlyel szemben 1.098.000 (egymillió-kilencvennyolcezer) forint erejéig vagyonekbezártást rendel el.

Az jogi személy „fa” jogi személy cégjegyzékszám: Cg.cégjegyzékszám1, adószáma: adószám1.

Az elsőfokú eljárásban helyesen 3.058.486 (hárommillió-ötvennyolcezer-négyszáznyolcvanhat) forint büntügyi költség merült fel, amelyből Terhelt1 I. rendű vádlott 333.240 (háromszázharminchéromezer-kétszáznegyven), Terhelt2 II. rendű vádlott 333.240 (háromszázharminchéromezer-kétszáznegyven), Terhelt3 III. rendű vádlott 850.326 (nyolcszázötvenezer-háromszázhuszonhat), Terhelt4 IV. rendű vádlott 682.640 (hatszáznyolcvankétezer-hatszáznegyven), Terhelt5 V. rendű vádlott 668.240 (hatszázhatvannyolcezer-kettőszáznegyven) forintot, az jogi személy „fa” jogi személy 133.200 (egyszázharminchéromezer-kettőszáz) forintot köteles az államnak megfizetni, míg a fennmaradó 57.600 (ötvenhétezer-hatszáz) forint az állam terhén marad.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az jogi személy „fa” jogi személyt a másodfokú eljárásban felmerült 25.200 (huszonötezer-kettőszáz) forint büntügyi költség megfizetésére az állam javára.

Terhelt1 I. rendű vádlott lakóhelye: lakcím., személyi igazolványának száma: személyi igazolvány szám, telefonos elérhetősége: telefonszám1,

Terhelt2 II. rendű vádlott lakóhelye: Cím7, telefonos elérhetősége: telefonszám2,III.r. III. rendű vádlott telefonos elérhetősége: telefonszám3,

Terhelt4 IV. rendű vádlott telefonos elérhetősége: telefonszám4,

Terhelt5 V. rendű vádlott személyi igazolványának száma:személyi igazolvány szám1, telefonos elérhetősége: telefonszám5.

Indokolás

[1] A Debreceni Törvényszék rendelkező rész szerinti ügydöntő határozatában Terhelt1 I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],

Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],

Terhelt4 IV. rendű és Terhelt5 V. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §].

[2] Ezért Terhelt1 I. rendű vádlottat – halmazati büntetésül – 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre, 500 napi tétel - 3.000 forint egynapi tétel összegű - összesen 1.500.000 forint pénzbüntetésre és 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója, szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelőbizottságának tagja, gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, illetve egyéni vállalkozói tevékenység foglalkozástól eltiltásra,

Terhelt2 II. rendű vádlottat – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre, 300 napi tétel - 3.000 forint egynapi tétel összegű - összesen 900.000 forint pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója, szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelőbizottságának tagja, gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, illetve egyéni vállalkozói tevékenység foglalkozástól eltiltásra,

Terhelt3 III. rendű vádlottat – halmazati büntetésül – 3 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 450 napi tétel - 2.500 forint egynapi tétel összegű - összesen 1.125.000 forint pénzbüntetésre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra, valamint 4 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója, szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelőbizottságának tagja, gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, illetve egyéni vállalkozói tevékenység foglalkozástól eltiltásra,

Terhelt4 IV. rendű vádlottat – halmazati büntetésül – 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 400 napi tétel - 2.500 forint egynapi tétel összegű - 1.000.000 forint pénzbüntetésre, 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre, valamint 4 év gazdálkodó

szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója, szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelőbizottságának tagja, gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, illetve egyéni vállalkozói tevékenység foglalkozástól eltiltásra, míg Terhelt5 V. rendű vádlottat – halmazati büntetésül – 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 350 napi tétel - 2.500 forint egynapi tétel összegű - 875.000 forint pénzbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre, valamint 3 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó tagja, illetve igazgatója, szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelő bizottságának tagja, gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja, illetve egyéni vállalkozói tevékenység foglalkozástól eltiltásra ítélte.

Rendelkezett továbbá a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, az eljárás alá vont jogi személy „f.a.”-t 4.000.000 forint pénzbírság megfizetésére kötelezte, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerülés arányában a bűnügyi költség viseléséről, a bűnügyi költség egy részét az állam terhén hagyva.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen - a kihirdetést követően nyomban - Terhelt3 III. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése, Terhelt4 IV. rendű vádlott és védője felmentés érdekében, Terhelt5 V. rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében fellebbeztek,

Terhelt1 I. rendű vádlott és védője, valamint Terhelt2 II. rendű vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették,

Dr. eljárás alá vont jogi személy védője, az eljárás alá vont jogi személy „fa” jogi személy érdekében eljáró ügyvéd a pénzbírság enyhítése érdekében fellebbezett.

[4] Az ügyész - a nyilatkozattételre fenntartott három munkanapon belül - Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak terhére, a büntetések súlyosítása, a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésével hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést, a Terhelt3 III. rendű, Terhelt4 IV. rendű, Terhelt5 V. rendű vádlottat, valamint az eljárás alá vont jogi személy „f.a.” jogi személyt érintő rendelkezést tudomásul vette. Indokait összegezve, a bünteteskiszabási tényezők körében nyomatékos súlyosító körülményként kell értékelni mindkét vádlott esetében, hogy cselekményeiket huzamosabb időn keresztül, bünszövetségben valósították meg. A büntetés célja – mind Terhelt1 I. rendű, mind Terhelt2 II. rendű vádlott esetében a szabadságvesztés büntetések súlyosításával, a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésével és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabásával érhetőek csak el.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.54/2024/10. számú átiratában az Terhelt1 I. rendű és a Terhelt2 II. rendű vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezést azzal a változtatással tartotta fenn, hogy a vádlottak hosszabb tartamú foglalkozástól eltiltását is indítványozta.

[6] Álláspontja szerint a védelmi-, illetve a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd által előterjesztett fellebbezések nem alaposak. A bejelentett perorvoslatokra tekintettel a felülbírálat teljeskörű. Az elsőfokú bíróság a bizonyítást az eljárási szabályok betartásával

folytatta le, megjegyzendő azonban, hogy a törvényszék a tárgyalási jegyzőkönyvekben tévesen a sértett jogi képviselőjeként tüntette fel a jogi személy érdekében eljáró ügyvédet. A tényállást a vádlottak vallomásai, az igazságügyi adó- és könyvszakértői, valamint írásszakértői vélemények, a NAV határozatai, jegyzőkönyvei, számlák, nemzetközi fuvarokmányok, Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. adatai és a nyomozás egyéb adatai alapján állapította meg. Okszerűen következett a vádlottak bűnösségére és a cselekmények jogi minősítése is helyes, a bizonyítási indítványok megfelelő indokkal kerültek elutasításra. A megállapított tényállás megalapozott, ezért a másodfokú eljárásban irányadó, a vádlottak felmentésre irányuló fellebbezéseire eredményre nem vezethetnek. A büntetés kiszabása körében I. rendű vádlott esetében nem hagyható figyelmen kívül, hogy két olyan gazdasági társaságból álló számlázási láncolatban vett részt, melyek részben külföldi bejegyzésűek, ezáltal a felderítés is nehezített volt és növelte a cselekmény társadalomra veszélyességét, amellet, hogy a cselekmény időbeli elhúzódásából az I. rendű vádlott kitaró szándékára is következtetni lehet. Mivel az I. és II. rendű vádlottak egymás unokatestvérei, hozzátartozói, ezért bizalmi viszonyuk a bűncselekmények elkövetését nagymértékben megkönnyítette. A szabadságvesztés tartama mellett a foglalkozástól eltiltás büntetések tartama sem szolgál kellő visszatartó erővel, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont jogi személy működése alatt országos lefedettséggel és jelentős piaci részesedéssel rendelkezett, elvéve a piacot más, jogszerűen gazdálkodó vállalkozásoktól. Terhelt3 III., Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. rendű vádlottak esetében, amellet, hogy a felmentésükre irányuló védelmi jogorvoslatok nem vezethetnek eredményre, büntetéseik enyhítésére sincs lehetőség. Törvényes a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság jogalapja és összege is, így annak enyhítése sem indokolt.

[7] Indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét nyilvános ülésen, a Be. 606. § (1) és (2) bekezdései alapján változtassa meg akként, hogy az I. és II. rendű vádlottakkal szemben a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésével hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést, valamint foglalkozástól eltiltást szabjon ki, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

[8] A másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének felülvizsgálatát a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen végezte el, mivel tárgyalás tartásának szükségessége nem merült fel. A nyilvános ülésen az ügyészség nem kívánt részt venni.

[9] Terhelt1 I. rendű vádlott védője részletes írásbeli észrevételében kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú ítélet súlyosításának nincs kellő indoka, mivel az I. rendű vádlott bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tett, a tárgyaláshoz való jogáról lemondott, ennek ellenére a tárgyaláson részt kellett vennie, így a mintegy 9 éves kiemelkedő időmúláson felül további hátrány érte az eljárás elhúzódásával, a felszámolási eljárással összefüggésben pedig a vagyoni hátrány teljes megtérülése várható. Mivel a bűncselekmény tárgyi súlya a büntetési tételkeretben nyilvánul meg, a huzamosabb időn át tartó elkövetés, a bűnszövetség és az okozott vagyoni hátrány mértéke külön nem értékelhető terhére, ahogyan az sem, hogy csak a bírósági szakban tett beismerő vallomást. Mivel a pergazdaságosság érdekében az I. rendű vádlott mindent megtett, a bírósági szakban az igazságügyi szakértői vélemény beszerzésével felmerült költség viselésére az I. rendű vádlott nem kötelezhető, hiszen tárgyaláshoz való jogáról lemondott, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. A megtérülés kapcsán továbbá kiemelendő, hogy az I. rendű vádlottnak megtakarítása nincsen,

vagyona zár alá került, a cég vagyona azonban messze fedezi az eljárásban szereplő vagyoni hátrány összegét, amely nem függetleníthető a vádlottól, tekintve, hogy a felszámolóval együttműködik, a cég a vádlott tulajdona. Mindezek alapján az ügyészi fellebbezés elutasítását és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[10] A védő a nyilvános ülésen védőbeszédében csupán az enyhítő körülményeket egészítette ki, miszerint védenca egyetlen megélhetési forrása a felszámolás alá került cég, vele szemben más büntetőeljárás nincs folyamatban, szabálysértés miatt sem, az eljárás elhúzódása a terhére nem róható, emellett évek óta bejelentett munkaviszonnyal rendelkezik és rendezett családi körülmények között él.

[11] Terhelt2 II. rendű vádlott védője írásbeli észrevételében enyhítő körülményként kérte figyelembe venni a vádlott büntetlen előéletét, azt, hogy két kiskorú gyermekét saját háztartásában neveli feleségével, vállalkozásában és magánszemélyként is rendben teljesíti adókötelezettségeit, bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett és megbánó magatartást tanúsított, az okozott vagyoni hátrányt 18.000.000 forint erejéig részben megtérítette, a felszámolási eljárásban a teljes hitelezői igény fedezete rendelkezésre áll, valamint a bűnsegédi elkövetést, a 9 éves időmúlást, amely már az elévülési időt jelentősen meghaladja, illetve, hogy a vádlott 5 éve áll büntetőeljárás hatálya alatt. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy a NAV peres eljárást indíthat a jogerős büntető ítélet alapján, amely büntetőjogon kívüli tényleges joghátránnyal végződhet. Tekintve, hogy a II. rendű vádlott személyi körülményei kedvezőek, az enyhítő körülmények számbeli és súlybeli fölényben vannak, a hasonló jellegű bűncselekmények büntetéskiszabási gyakorlata alapján felfüggesztett szabadságvesztés büntetés alkalmazása a II. rendű vádlottal szemben elegendő.

[12] A nyilvános ülésen a védő a fentieket azzal egészítette ki, hogy vitatta a bünszövegségben történő elkövetés megállapíthatóságát, emellett kérte, hogy a másodfokú bíróság vizsgálja meg az előzetes mentesítés lehetőségét. Amennyiben ezeket az ítéltábla nem osztja, az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[13] Terhelt3 III. rendű vádlott védője az ítélet részbeni megalapozatlanságára hivatkozva elsősorban a vádlott felmentését, másodsorban a Be. 609. § (2) bekezdés b) és d) pontjai alapján az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a III. rendű vádlott védelemhez fűződő jogát, illetve indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget és nem vette figyelembe a III. rendű vádlott által tett nyilatkozatokat, csatolt bizonyítékokat, melynek következtében indokolása hiányos, logikátlan és okszerűtlen lett. Emellett nem adta kellő indokát a védők által előterjesztett bizonyítási indítványok elutasításának sem. Mindezek alapján elsősorban a vádlott felmentését, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta.

[14] A III. rendű vádlott védője – a nyilvános ülésen - fellebbezése indokolását változatlan tartalommal fenntartotta, azt kiegészíteni szóban nem kívánta.

[15] Terhelt4 IV. rendű vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy az elkövetés ténybeli alapjai az eljárás során nem kerültek tisztázásra, a vádbeli cselekmény elkövetésének bizonyítása a vádló kötelezettsége lett volna, a bíróság azonban a felajánlott bizonyítás lehetőségét elutasította és a NAV eljárását tekintette alapnak. A bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy valójában személygépkocsi gumik kiszállításáról volt szó, tehát nem ugyanazon beszállított gumik visszaszállítása történt meg, mint ahogy azt a vád feltételezi, és nem derítette fel a bíróság azt sem, hogy milyen méretű áru ki- és beszállítása történt meg a valóságban, illetve, hogy milyen mennyiségű áru fér be a kérdéses gépjárművekbe. Nem kereste meg a vámhatóságot és nem tisztázta, hogy a vádlottnak az egyes tényállási elemek megvalósulásában mikor és milyen szerepe volt, bűnös magatartása mikor és hogyan valósult meg. Tekintettel arra, hogy a vád szerinti cselekmény nem bizonyított kétséget kizáróan, mivel a IV. rendű vádlott bűnösségének megállapításához még az I. és II. rendű vádlottak pertaktikai megfontolásból tett beismerő vallomása sem elegendő, a IV. rendű vádlott felmentése indokolt.

[16] A nyilvános ülésen a védő indokolását mindössze azzal egészítette ki, hogy az elsőfokú bírósági eljárás nem volt pártatlan, a törvényszék azt sem vette figyelembe, hogy külön eljárási szabályok vonatkoznak a közigazgatási eljárásra és a büntetőeljárásra, a NAV vélelmet állapít meg, ott a bizonyítási teher is megfordulhat, ez azonban nem történhet meg egy bírósági eljárásban, ott a kételyeket tisztázni kell és ha erre nem kerül sor, akkor azt a vádlott javára kell értékelni. A bíróság azonban a bizonyítási indítványokat elutasította és a vádlott bűnösségét állapította meg a szakértői bizonyítás ellenére, amely szintén nem hozott kétséget kizáró eredményt. A valóságban a vádlott szlovák cége szabályos papírokkal, valós tevékenységet folytatott, közvetítő cégeket vett igénybe, ebből vonta le a bíróság is azt a következtetést, hogy összejátszott a többi vádlottal az áfa-ügyletek lebonyolításában. Mivel kétséget kizáróan a IV. rendű vádlott bűnössége nem bizonyított, ezért bizonyítottság hiányában felmentése indokolt.

[17] Terhelt5 V. rendű vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában az ítélet részbeni megalapozatlanságára (hiányos tényállás, iratellenesség, felderítetlenség és helytelen ténybeli következtetés) hivatkozva kérte az V. rendű vádlott felmentését, másodlagosan a Be. 609. § (2) bekezdés b) és d) pontjai alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alapvetően sértette meg a bizonyítás szabályait, amikor a III. és IV. rendű vádlottak által a tárgyaláson benyújtott bizonyítékokat nem vizsgálta meg, azokat az ügyésznek felé nem továbbította, valamint az ítélet indokolásában nem adott számot arról, hogy ezen védekezéseket miért hagyta figyelmen kívül. A vádlottaknak nem volt lehetősége a megfelelő védekezésre, a bíróság kizárólag a NAV által elvégzett adóellenőrzések határozataiból indult ki, konkrét bizonyítékokat nem sorakoztatott fel és adós maradt a bizonyítékok értékelésével, illetve nem foglalkozott azon NAV vizsgálat eredményével sem, amely első alkalommal az okiratok alapján igazolhatónak és megvalósultnak találta a gumiabroncs-kereskedelmet. A szlovák adóhatóság megkeresésre adott válaszából helytelenül vonta le azt a következtetést, hogy az cég1 s.r.o. nem volt olyan helyzetben, hogy gumiabroncsokat értékesíthetett volna 2016-ban. A tényleges termékértékesítést a könyvszakértő véleménye is alátámasztotta, tekintve, hogy azt állapította meg, hogy az cég1 s.r.o. több millió eurós árbevétellel és eredménnyel rendelkezett a

tárgyidőszakban. Az elsőfokú bíróság a szlovák vámhivatalt nem kereste meg, vámokmányokat nem szerzett be, a cég2 s.r.o. tekintetében a magyar adóhatóság csak 6 év múlva tartott házkutatást. A könyvszakértő emellett megállapította, hogy a cég3 Kft. rendelkezett egyéb beszerzési forrásokkal is, erre azonban semmilyen bizonyítás nem folyt, a bizonyítási kötelezettség a vádhatóság feladata lett volna. Sérelmezte, hogy a cég4 Zrt. adataira a könyvszakértő kompetencia hiányában tett megállapításokat, illetve, hogy nem került tisztázásra, hogy a szállítások milyen típusú gépjárművekkel történtek. Az ítélet emellett megállapítást tartalmaz arra, hogy a beszerzési láncolatban a három másik gazdasági társaság tényleges gazdasági tevékenységet nem folytatott, holott a tényleges gazdasági tevékenység hiányát a vádirat sem állította. Arra azonban, hogy az eljárás alá vont jogi személy az cég1 s.r.o.-nak, illetve a cég2 s.r.o.-nak ne adott volna el gumiabroncsokat és azok ne lettek volna kiszállítva az országból, tényszerű bizonyíték nem áll rendelkezésre. A gépkocsik mozgása ugyanis nem követhető, nem nyert tisztázást még az sem, hogy a cég4 Zrt. kamerái melyik útvonalakon voltak elhelyezve, melyek voltak fix vagy mozgókamerák, a határállomásoknál voltak-e telepített kamerák, az adott gépkocsik milyen útvonalakon közlekedtek és milyen határ-átkelőhelyeken hagyták el az országot, milyen mennyiségű és súlyú gumiabroncs szállítható el az adott gépjármű karakterében. Amennyiben a bíróság a bizonyítási indítványoknak helyt adott volna, nem juthatott volna arra a következtetésre, hogy a gépkocsik az adott időszakban nem is közlekedtek. Összességében, mivel az V. rendű vádlott bűnösségét semmilyen bizonyíték nem igazolja, bizonyítottság hiányában felmentése szükséges, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése.

[18] A nyilvános ülésen a védő a fentieket mindössze az enyhítésre irányuló fellebbezés indokaira egészítette ki. E szerint nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni, hogy az V. rendű vádlott a vagyoni hátrányt teljes egészében megtérítette, valamint a nagyfokú időmúlást, melynek okán lehetőség nyílik a büntetés enyhítésére. Harmadlagosan tehát, amennyiben a bíróság az első- és másodlagos, felmentésre, illetve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványoknak nem ad helyt, kérte, hogy a másodfokú bíróság az V. rendű vádlott bűnösségét bűnpártolásban állapítsa meg és ennek megfelelő büntetést szabjon ki, míg negyedleges indítványként az enyhítésre irányuló fellebbezését tartotta fenn.

[19] A jogi személy érdekében eljáró ügyvéd arra hivatkozott, hogy a vádlottak által okozott kár megtérülése a felszámoló által lefoglalt ingatlanokból biztosított, a cég csak szenvedő alanya volt a történeteknek, mert vezetője visszaélt a céggel, a jelentős időmúlás továbbá a jogi személynek nem róható fel, ezért az alkalmazott pénzbírság mérséklését kérte.

[20] Az ülésen megjelent vádlottak közül az utolsó szó jogán Terhelt1 I. rendű vádlott csatlakozott a védőjéhez és enyhe büntetés kiszabását kérte, míg Terhelt2 II. rendű vádlott sajnálatát kifejezve akként nyilatkozott, hogy vállalja a tetteiért a következményeket és rendezett családi körülményeire hivatkozva méltányos büntetés kiszabását kérte.

[21] Az ügyészség fellebbezése nem, a védelmi fellebbezések közül Terhelt5 V. rendű vádlott és védője enyhítésre irányuló fellebbezésesei vezettek eredményre, az alábbiak szerint.

[22] Az ítéltábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt – az elsőfokú ítélet ellen bejelentett védelmi perorvoslatok irányára tekintettel – teljes terjedelmében bírálta felül a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján, figyelemmel a (10) bekezdésében foglaltakra is, tekintve, hogy bár Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak esetében a fellebbezést az ügyészség kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentette be (szankciós fellebbezés), azonban ugyanazon bűncselekmény vonatkozásában Terhelt3 III. rendű, Terhelt4 IV. rendű és Terhelt5 V. rendű vádlottak és védők az elsőfokú bíróság ítéletének bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezései ellen is fellebbeztek. A másodfokú eljárásban a Be. 590. § (10) bekezdése szerinti teljeskörű felülbírálatot megalapozó fellebbezések esetében ugyanazon bűncselekménynek kizárólag az ugyanazon törvényi tényállásba ütköző bűncselekmény minősül. Az ugyanazon kifejezés nem azonosítható a szorosan összefüggő bűncselekményekkel, de az ugyanazon bűncselekmény ugyanazon cselekményként sem értelmezhető (BH2021.327., Kúria Hkf.I.105/2021.). Ez okból az ítéltábla valamennyi vádlott esetében teljes revízió keretében vizsgálta az ítélet megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését, a büntetések kiszabását, intézkedések alkalmazását, az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását (teljes revízió), emellett hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása alapján az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekről is.

[23] A másodfokú bíróság mindenekelőtt megállapította, hogy a törvényszék a büntetőeljárást alapvetően a perrendi szabályok betartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút eljárási szabálysértést [Be. 607. § (1) bekezdés, Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pontok], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a)-d) pontok], amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna, vagy amelynek kiküszöbölésére bizonyítást kellett volna felvenni.

[24] Kisebb fokú eljárási szabálysértések azonban tetten érhetőek voltak, a következők szerint.

Így relatív eljárási szabályt sértett a törvényszék, amikor a Be. 112.§ (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak ellenére:

- a jogi személy érdekében eljáró ügyvédet, dr. eljárás alá vont jogi személy védőjét az előkészítő ülésre, illetve a tárgyalásokra nem idézte, csupán értesítette,
- az eljárás alá vont jogi személy „f.a.” jogi személy törvényes képviselőjét, dr. felszámoló felszámolót az eljárási cselekményekről nem értesítette,
- a jogi személy érdekében eljáró ügyvédet [Jszbt.9.§ (1) bekezdés] a sértett jogi képviselőjeként, kirendelt védőként, illetve az eljárás alá vont jogi személy „f.a.” képviselőjeként tüntette fel a jegyzőkönyvekben.

[25] A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Jszbt.) rendelkezéseire figyelemmel a büntetőeljárásban ugyanis különbséget kell tenni a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd és a jogi személy törvényes képviselője, illetve az általa meghatalmazott képviselő között. A jogi személy érdekében eljáró ügyvéd a büntetőeljárás törvény védői pozíciójához hasonló eljárási feladatot lát el, jogainak köre ehhez igazodik [Jszbt. 9. § (5) és (6) bekezdés]. A Jszbt. 7. § (2) bekezdéseire figyelemmel, eltérő rendelkezés hiányában a Be. 434. §-ában foglaltak érvényesülnek, amely szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a tárgyaláson a védő jelenléte kötelező, ha a büntetőeljárásban védő részvétele kötelező. Amennyiben pedig a bíróság a tárgyalást olyan személy távollétében tartja meg, akinek jelenléte a törvény értelmében kötelező, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést követ el [Be. 608. § (1) bekezdés d) pont]. Tekintettel arra, hogy jelen ügyben dr. eljárás alá vont jogi személy védője, mint a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd (jogi személy kirendelt védője) a szabályszerű értesítésekre mindössze egy alkalommal, a 2023. szeptember 13. napján tartott előkészítő ülésen (28. számú jegyzőkönyv) nem jelent meg, amelyen a törvényszék Terhelt I. rendű vádlott beismerő nyilatkozatát elfogadta, ezen ülésről való távolléte végül nem bírt relevanciával, mivel a törvényszék az I. rendű vádlott esetében újabb előkészítő ülést követően (49. számú jegyzőkönyv) 2024. január 29. napján (60. sorszámú jegyzőkönyv) ítéletet hozott, amelyet azonban a Debreceni Ítéltábla 2024. május 30. napján kelt Bf.III.189/2024/10. számú végzésével hatályon kívül helyezett és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította, így az eljárás az I. rendű vádlottal szemben – egyesítést követően – tovább folytatódott. A további eljárási eseményeken azonban az ügyvéd szabályszerű értesítésekre minden alkalommal megjelent, így a védői jogok nem sérültek.

[26] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta értesíteni a felszámolás alatt álló eljárás alá vont jogi személy felszámoló biztosát Dr. felszámolót, mint törvényes képviselőt, aki ezáltal a Jszbt. 2026. január 1. napjáig hatályban volt 9.§.(5)-(6) bekezdései szerinti jogait nem gyakorolhatta, tekintettel azonban arra, hogy a felszámoló a bíróság által több alkalommal is megkeresésre került a felszámolási eljárás aktuális állására vonatkozóan, így kétséget kizáróan tudomást szerzett a bírósági tárgyalásról, amellet a jogi személy védője élt fellebbezési jogával, így a jogi személyt hátrány nem érte.

[27] Az ítéltábla ezt követően az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottságát vizsgálta [Be. 592. § (1)-(2) bekezdés].

[28] Megállapította, hogy a törvényszék széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és döntően megalapozott tényállást állapított meg, ami azonban kisebb mértékben hiányos volt és eltért az első fokon lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmától [Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pont]. Felderítetlenséget és helytelen ténybeli következtetést az ítéltábla nem észlelt [Be. 592. § (2) bekezdés b) és d) pont].

[29] Mivel a megalapozatlanság a Be. 592. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira figyelemmel nem volt teljes, nem jöhetett szóba az ítélet hatályon kívül helyezése, a részbeni

megalapozatlanság pedig kiküszöbölhető volt a tényállás kiegészítésével és helyesbítésével, az ügyiratok tartalma alapján. A részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése egyébként kötelező volt, mivel azt a törvény a másodfokú bíróság mérlegelést nem tűrő kötelezettségévé teszi (EBH2018.B.8., Kúria Bt.III.1311/2017., EBH2019.B.9., Kúria Bhar.III.1436/2018., BH2019.220., Kúria Bhar.I.166/2019.). A történeti tényállás emellett nyilvánvaló elírási hibát is tartalmazott, míg a személyi rész a vádlottak előéleti adatai és személyi körülményei tekintetében szorult kiegészítésre. Ezen hibák a Be. 453. § (1) és (6) bekezdései, valamint a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján orvosolhatók voltak.

[30] A személyi részt a másodfokú bíróság az ügyiratok, valamint a Be. 599. § (2) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú nyilvános ülésen elhangzottak szerint az alábbiak szerint helyesbíti:

– Terhelt1 I. rendű vádlott jelenleg Debrecenben, a név étteremben mosogatóként dolgozik, havi jövedelme minimálbér. Orvosi kezelést igénylő betegsége nincs (elsőfokú ítélet [3] bekezdés),

– Terhelt2 II. rendű vádlott a cégnév Kft.-nél dolgozik területi képviselőként, havi jövedelme 232.000 forint. Felesége név1, aki a cégnév1 alkalmazásában áll könyvelőként, jövedelme változatlan. Állandó orvosi kezelést igénylő betegsége nincs (elsőfokú ítélet [4] bekezdés).

– Terhelt3 III. rendű vádlott magas vérnyomás- és szorongásos betegségben szenved, amely rendszeres gyógyszeres kezelést igényel. A cselekmény elkövetését megelőzően egy alkalommal volt büntetve, helyesen 2 rendbeli csalás büntette, bűnsegédként elkövetett csalás büntette, magánokirat-hamisítás vétsége és számvitel rendje megsértésének büntette miatt. Vele szemben a Székesfehérvári Törvényszéken, a Fehér Vármegyei Főügyészség B.573/2018/159. számú vádirata alapján további büntetőeljárás van folyamatban, társtettesként elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette, valamint folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt (elsőfokú ítélet [5] bekezdés).

– Terhelt4 IV. rendű vádlott az elkövetés idején büntetlen, a cselekmény elkövetését megelőzően volt egy alkalommal büntetve. Ellene a Székesfehérvári Törvényszéken, a Fehér Vármegyei Főügyészség B.573/2018/159. számú vádirat alapján további büntetőeljárás van folyamatban 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette, 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, valamint közokirat-hamisítás büntette miatt (elsőfokú ítélet [6] bekezdés).

– Terhelt5 V. rendű vádlott a cselekmény elkövetését megelőzően volt egy alkalommal büntetve, a bűncselekmény elkövetési ideje helyesen 2002. április 9 - 2007. október 17., 2004. november 22-2007. november 27. és 2007. november 27-2008. március 13. Vele szemben a Székesfehérvári Törvényszéken a Fehér Vármegyei Főügyészség B.573/2018/159. számú vádirata alapján további büntetőeljárás van folyamatban, társtettesként, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt (elsőfokú ítélet [7] bekezdés).

[31] A történeti tényállás [8], [9], [10], [11], [18], [20], [25], [27], [31] és [40] bekezdéseit a következők szerint helyesbíti és egészíti ki:

- elsőfokú ítélet [8] bekezdés első mondatát kiegészíti azzal, hogy *A vádlottak* az eljárás alá vont jogi személy és más jogi személyek felhasználásával, szervezeten, rendszeres haszonszerzés végett az alábbi bűncselekményeket követték el,
- a második mondatot kiegészíti azzal, hogy ifj. Terhelt1 neve mellett feltünteti azt, hogy *I. rendű vádlott*, valamint, hogy *Terhelt3 III. rendű és fia Terhelt4 IV. rendű vádlott egy háztartásban éltek*,
- a [9] bekezdést kiegészíti: Ifj. Terhelt1 neve mellett a bekezdés utolsó előtti mondatában feltünteti azt, hogy *ő az I. rendű vádlott*,
- a [10] bekezdés második mondatában az tanúra vonatkozó részt kiegészíti azzal, hogy tanú1 *az I. rendű vádlott fia*, az ötödik mondatot pedig azzal, hogy Terhelt2 II. rendű vádlott 2019. április 1. napjától 2020. július 31. napjáig *ismét* az eljárás alá vont jogi személy munkavállalója volt,
- a [11] bekezdés harmadik mondatát kiegészíti azzal, hogy *Terhelt3 III. rendű vádlott a 2015. december 10. napján kelt meghatalmazás alapján teljes jogkörrel járt el a cég3 Kft. nevében, amellet, hogy annak könyvelését is maga látta el*,
- a [18] bekezdés utolsó mondatát helyesbíti annyiban, hogy a cég3 Kft. *a cég5 Kft.-vel* 2016. évben nem folytatott *tényleges* gazdasági tevékenységet,
- a [20] bekezdést kiegészíti azzal, hogy a gumiabroncsok *egy része országból érkezett*, más része országból1, a ország1i város kikötőjéből, a szlovákiai város5re érkeztek, ahonnan az árut közvetlenül az eljárás alá vont jogi személy város4, utcanév1 úti telephelyére szállították, *amely telephely egyben a cég5 Kft. telephelye is volt*,
- a [25] és [27] bekezdések első mondatait kiegészíti annyiban, hogy a *ténylegesen* Terhelt3 III. rendű vádlott által képviselt cég3 Kft.,
- a [31] bekezdés utolsó mondatát pontosítja azzal, hogy Terhelt3 *III. rendű vádlott* (IV. rendű helyett),
- a [40] bekezdést kiegészíti Terhelt4 IV. rendű vádlottra vonatkozóan annyival, hogy *IV. rendű vádlott az cég1 s.r.o. képviselőjeként a színlelt Közösségen belülrre történő, adóelvonási joggal járó adómentes termékértékesítés megtörténtének igazolására a nemzetközi fuvarokmányok (CMR-ek) aláírásával, a Közösségen belüli értékesítés színlelésében való részvételével 40.773.566 forint erejéig nyújtott szándékosan segítséget Terhelt1 I. rendű vádlottnak a vagyoni hátrány okozásában*,
- végül kiegészíti ezen bekezdést azzal, hogy *a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Hajdú-Bihar megyei Adó- és Vámigazgatósága az 5136815604 számú, 2020. december 4. napján kelt határozatával az eljárás alá vont jogi személy adózót, a 2016. évben folytatott gazdasági tevékenysége kapcsán 236.769.000 forint ÁFA adónemet érintő adókülönbözlet megfizetésére kötelezte. A NAV Fellebbviteli Igazgatósága a 2021. március 29. napján kelt 6450853680 iktatószámú, 4201117904 ügyszámú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. E határozattal szemben az eljárás alá vont jogi személy keresetet nyújtott be a Debreceni Törvényszékre, amelyet 2022. március 10. napján kelt 12.K.701.005/2021/20. számú jogerős ítéletével a törvényszék elutasított.*

[32] A kiegészítések, illetve helyesbítések a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Bünygyi Igazgatósága jelentésén, adatközlésén, határozatain, a Terhelt3 III. rendű vádlott részére adott 2015. december 10. napján kelt meghatalmazáson, szakértől igazságügyi adó- és könyvszakértő véleményén, valamint az elsőfokú bíróság által az ítéletében értékelt személyi és okirati bizonyítás anyagán alapulnak.

[33] A fentiek szerint pontosított, illetve helyesbített tényállás most már megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban, a Be. 593. § (3) bekezdése alapján. Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok felülvizsgálata tilalma folytán a másodfokú eljárásban Terhelt3 III., Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. rendű vádlottak és védőik felmentésre irányuló elsődleges fellebbezései nem vezethettek eredményre. Az ítélet teljes megalapozatlanságát eredményező ok hiányában, vagy a részbeni megalapozatlanság orvoslását követően ugyanis a másodfokú bíróság a határozatát a tényálláshoz kötöttség elvéből adódóan az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ennek jogszabályi alapja a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése, amely szerint a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti szabad értékelése és védett a mikénti mérlegelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.).

[34] Rögzíti az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét a büntetőeljárás törvény előírásai szerint indokolta. A bíróság indokolási kötelezettségének teljesítése közjogi és perjogi szabályokból fakadó kötelezettség, amely nem diszkrecionális, hanem törvényileg szabályozott. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés második fordulata szerint „a hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni”. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 13. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság határozatát – ha a törvény kivételt nem tesz – indokolni köteles (BH2021.193.). A Be. 561. § (3) bekezdés d) pontja szerint az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, valamint annak rövid indokolását, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el. A fentiek szerint az indokolásnak tartalmaznia kell a bizonyítékok egyenként és összességben történő értékelését és az értékelés meggyőződés szerinti eredményét [Be. 167. § (4) bekezdés]. Az indokolási kötelezettség teljesítése tehát az elsőfokú bíróság kötelezettsége, a másodfokú bíróság csupán ellenőrzi ennek helyességét.

[35] Mindezek előre bocsátásával a törvényszék széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, több bizonyítási indítványnak helyt adott, illetve hivatalból újabb bizonyítékokat szerzett be, az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat a bizonyítás anyagává tette, azokat megvizsgálta. A vagyoni hátrány megtérülésére mintegy öt alkalommal kereste meg a felszámolót, megkereste a NAV Hajdú-Bihar Vármegyei Adó- és Vámigazgatóságát, valamint a Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalát, ezen túlmenően igazságügyi könyvszakértő kirendeléséről határozott, a szakértői vélemény elkészítéséhez beszerezte a cég4 Zrt. adatait a kérdéses járművek mozgását illetően, valamint a NAV rendelkezésére álló iratanyagát, megkereste a város3i Törvényszék Cégbíróságát a cég3 Kft., valamint a Debreceni Törvényszék Cégbíróságát az eljárás alá vont jogi személy felszámolására vonatkozóan, a Debreceni Járásbíróság nyomozási bírójának határozatát, valamint a másodfokú határozatot a zár alá vétellel érintett ingatlanok tekintetében, a cég3 Kft., a cég5 Kft. és az eljárás alá vont jogi személy tekintetében a cégjegyzékeket, valamint védői indítványra a III. rendű vádlott tekintetében igazságügyi orvos- és elmeorvosszakértői vélemény beszerzéséről is rendelkezett.

[36] A személyi és tárgyi bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelően külön-külön és összességükben is értékelte, bizonyítékértékelő tevékenységéről ítéletének [45]-[91] bekezdéseiben adott számot. A tényállást a III., IV. és V. rendű vádlottak tagadásával szemben alapvetően Terhelt1 I. rendű és Terhelt2 II. rendű vádlottak bűnösséget beismerő nyilatkozataira, a tanúk vallomásaira, az adóhatósági ellenőrzések eredményeire, továbbá szakértő2 igazságügyi írásszakértő és szakértő1 igazságügyi adó- és könyvszakértő véleményeire és tárgyaláson tett vélemény-kiegészítéseire, valamint a lényeges okirati bizonyítékokra alapította. Ítéletének [48], [49] és [50] bekezdéseiben azonban Terhelt3 III. rendű, Terhelt4 IV. rendű és Terhelt5 V. rendű vádlottak védekezését részben hiányosan, részben pontatlanul összegezte. Terhelt3 III. rendű vádlott az ügyben megtartott utolsó bírósági tárgyaláson tett vallomást, amelyet írásban is csatolt, és amelynek mellékletét képezték menetlevelek és CMR-ek, amelyekkel a város1ból városbal történő tényleges szállítást kívánta igazolni (1. melléklet), a cég3 Kft. főkönyvi kartonját (2. melléklet), 2016-ra vonatkozó pénztár/banknapló adatokat (3. melléklet), NAV által készített jegyzőkönyvet (4. melléklet), valamint a cég3 Kft. által kiállított számlákat (5. melléklet). Összességében a III. rendű vádlott ezen vallomásában vitatta, hogy ténylegesen ő képviselte a társaságot, hogy a társaságnak nem voltak likvid pénzeszközei és nem végzett tényleges gazdasági tevékenységet, hogy nem volt rendelkezési joga a gumiabroncsok felett, nem rendelkezett készlettel, veszteségesen értékesített, és vitatta az utófinanszírozást is.

[37] Terhelt4 IV. rendű vádlott a bírósági tárgyaláson (73. számú jegyzőkönyv), amellet, hogy tagadta a bűncselekmény elkövetését azt állította, hogy a számlákon szereplő tételeket valamennyi esetben leszállította, de külsős cégek is végeztek szállításokat. Az 1cég s.r.o.-nak nem volt alkalmazottja, a társaságot egyedül vezette, mindössze város1ban volt raktári személyzete. Állítása szerint mind a cég3 Kft.-vel, mind az eljárás alá vont jogi személy-vel tényleges gazdasági kapcsolatban állt. Ezen vallomását egészítette ki az ügyben megtartott utolsó tárgyaláson (134. számú jegyzőkönyv), melynek lényege szerint az eljárás alá vont jogi személy-vel szemben fennálló bizalmatlanság miatt, mint disztribútort kellett beiktatni a cég3 Kft.-t, mert az I. rendű vádlott nem akart előleget fizetni egy szlovák cégnek. Állította, hogy a szállítások valamennyi esetben megtörténtek, valamint megerősítette édesanyja, a III. rendű vádlott azon vallomását, hogy ő a cég3 Kft.-nek kizárólag könyvelt és néha árut vett át, egyebekben a társaság nevében nem járt el, azt nem képviselte. Állításának alátámasztására országból1 származó szállítmányok számláit és vámokmányait (1. melléklet), másrészt országból származó beszerzést igazoló számlákat és fuvarleveleket (2. melléklet), valamint a város1ból városbal szállítást igazoló CMR-eket és számlákat (3. melléklet) csatolt.

[38] Terhelt5 V. rendű vádlott a bírósági tárgyaláson (73. jegyzőkönyv) úgy nyilatkozott, hogy a gumiabroncsokat maradéktalanul elszállította, az általa képviselt cégnek város2ban és város1ban is volt raktára és bár tagadta az eljárás során mindvégig a bűncselekmény elkövetését, a bírósági eljárás alatt, 2023. november 15. napján a vádirat szerinti vagyoni hátrány összegét, 20.972.524 forintot a NAV-nak befizetett.

[39] Az elsőfokú bíróság, mint tanúvallomásokat ismertette tanú6, valamint tanú7 nyomozó hatóság előtt tett nyilatkozatait, ítéletének [54] és [55] bekezdéseiben nyilatkozataik lényegét is ekként rögzítette. Ezen személyek azonban az ügyben tanúként nem voltak kihallgatva, így az adóhatóság előtt tett nyilatkozataik okirati bizonyítékként voltak értékelhetők. Közülük tanú6, a 2019. április 17. napján kelt adóhatósági jegyzőkönyvben, részben az elsőfokú bíróság által rögzítettektől eltérően akként nyilatkozott, hogy sofőrként dolgozott Terhelt3 III. rendű vádlott cégénél a cég6 Kft. alkalmazásában, a III. rendű vádlottól kapta az utasításokat. A III. rendű vádlott fiait, Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. rendű vádlottakat is ismerte, tevékenységükről azonban nem volt információja. A cég6 Kft. telephelye város3, utcanév úton volt. A III. rendű vádlott megbízásából több alkalommal szállított egy Mercedes Sprinter és egy Ford Transzit kisteherautóval gumikat város4re, amelyre vonatkozó információkat a III. rendű vádlott egy papírra írta össze. A cég3 Kft. nevéről hallott, de nem tudta, hogy ki az ügyvezetője, illetőleg egyéb információja sem volt ezen cégről. A város3, utcanév úti raktárhoz volt egy külön kulcsa, onnan pakolta fel a gumikat, a III. rendű vádlott által átadott A4-es papíron szereplő lista alapján írta meg a szállítólevelet, amelyet állítása szerint ő töltött ki, arra viszont nem írta rá a rendszámot, szállítóként viszont a cég3 Kft.-t kellett ráírnia, szintén a III. rendű vádlott utasítására. Az áru tudomása szerint ország2ből származott, város1ből, onnan is hozott el gumiabroncsokat, mivel a város1i raktárhoz is volt saját kulcsa, ott szintén saját maga rakodott fel és hozta az árut városba1. Kifejezetten a III. rendű vádlott utasítására minden esetben ténylegesen ki is kellett rakodnia az árut a utcanév úton, azonban több esetben előfordult, hogy már aznap ugyanazt az árut vinnie is kellett a város4, utcanév1 útra. Amikor CMR fuvarlevelet kellett kiállítania, akkor szintén a III. rendű vádlott mondta meg, hogy mit kell ráírni, ilyenkor a III. rendű vádlott vette át az árut. A város4, utcanév1 út 93-95. alatti célállomás az eljárás alá vont jogi személy telephelye volt.

[40] tanú7, szintén 2019. április 17. napján kelt NAV jegyzőkönyv adata szerint a cég6 Kft. alkalmazásában állt, a kapcsolatot a III. rendű vádlottal tartotta. Általában 6tanút helyettesítette. Az ügymenetet 6tanúrel egyezően adta elő, többek között azt is, hogy a szállítandó gumi mennyiségét, valamint azt, hogy a szállítólevélre mit kell írni, a III. rendű vádlott határozta meg, azt általában egy papírra leírva adta át részére. Nyilatkozott továbbá arra is, miszerint szükség esetén a szállított áru eredetét nem tudta volna igazolni, a gumiabroncsok eredetét nem ismerte, CMR fuvarlevelet nem kapott. A dolga annyi volt összességében, hogy az általa kiszállított árurol a szállítólevelet kitöltötte, a vevő nevét a III. rendű vádlott utasítása alapján ráírta, dátumozta és aláírta.

[41] A nyomozás során tanúként került kihallgatásra azonban 2019. április 9. és április 11. napján tanú8 és tanú4, mindketten az eljárás alá vont jogi személy, város4, utcanév1 úti telephelyének dolgozói, akiknek vallomásait a bíróság felolvasta. Közülük tanú8 tanú vallomásában azt adta elő, hogy mind az I., mind a II. rendű vádlottak a felettesei voltak, tudomása szerint a II. rendű vádlott azért lépett ki az eljárás alá vont jogi személy-ből, mert „nem úgy alakultak a számok” és a cég5 Kft.-ben látott lehetőséget arra, hogy a saját talpára álljon. Ennek ellenére a cég5 Kft. áruja is a utcanév1 úti telephelyre érkezett, amelyet szintén ők vettek át és a szállítólevelet is ők pecsételték le, mivel a II. rendű vádlott cégének nem volt embere a telephelyen. Egyes, részére bemutatott szállítólevelek kapcsán nem tudott arra magyarázatot adni, hogy mi az oka annak, hogy azok egy részén eladóként a cég3 Kft., vevőként pedig a cég5 Kft. helyett az eljárás alá vont jogi személy szerepel, a vevő helyén az eljárás alá vont jogi személy pecsétje, alatta tollal a cég5 Kft. neve, de arra sem, hogy miért

hiányzott a bélyegző, illetve az áruátvevő bélyegző a szállítólevelekről. tanú8 továbbá megerősítette azt is, hogy a cég3 Kft. nevében egy 60 év körüli alacsony hölgyet látott több alkalommal megjelenni a telephelyen, kizárólag azonban csak a konténeres szállításoknál.

[42] tanú4 tanú, helyesen 2016-ban volt a utcanév1 úti telephely vezetője. A tanú a cég3 Kft. részéről 9tanút nem ismerte, a III. rendű vádlottat azonban igen, aki egyébként a konténeres szállításoknál személyesen is jelen volt, a kisteherautó szállításoknál azonban nem, ott a sofőrök hozták az árut, egy Ford Tranzittal vagy Mercedes Sprinterrel. Rendszeresen átvették a cég5 Kft. áruját is, ami semmilyen készletben nem került rögzítésre, nem lett bevételezve, az udvaron egy elkülönített helyen helyezték el. A készlet bevételezését Debrecenben az eljárás alá vont jogi személy munkatársai végezték. A kamionos konténerszállítások esetében dokumentumot nem látott, nem volt szállítólevél sem, csak egy papírra volt felírva a típus és a darabszám, a kisteherautós szállításoknál pedig kézi szállítólevél volt. Állította továbbá, hogy mindig a sofőr mondta meg, hogy kinek az áruja érkezett, a cég5é vagy az eljárás alá vont jogi személy-jé.

[43] A fentiek mellett szintén felolvasásra kerültek az elsőfokú bíróság által tanú2, tanú3 és tanú5 tanúk vallomásai. Közülük tanú3 tanú Terhelt3 III. vádlott vonatkozásában úgy nyilatkozott, hogy ő volt az, aki könyvelőként átnézte a cég iratait, és aki a könyvelési anyagot átvette. Mire az átadás-átvétel megtörtént, tárgyi eszköz, gyártóeszközök nem voltak, a meglévő megrendelések ki lettek szállítva. tanú5 tanú, mint a cégnév Kft. képviselője pedig többek között vallomásában arról is beszámolt, hogy mind az eljárás alá vont jogi személlyel, mind a cég5 Kft.-vel kapcsolatban állt, a II. rendű vádlottat régóta ismerte, megbízott benne, annak sem tulajdonított semmilyen jelentőséget, hogy a cég5 Kft. áruját az Oláh-Gumiszervíz autója vitte ki neki.

[44] A tanúk fentiek szerint kiegészített, illetve pontosított vallomásai, valamint az adóhatósági nyilatkozatok tartalma mellett az elsőfokú bíróság az adóhatósági ellenőrzések eredményeit is értékelte. E körben azonban szükséges rámutatni arra, hogy a Kúria 20/2007. BK véleménye alapján a bíróság ténymegállapítási tevékenysége önálló, a büntetőbíróság az adóhatóság határozatához nincs kötve, a NAV vizsgálati anyagai és határozatai okirati bizonyítékot képeznek, a bíróság szakértői vélemény beszerzésével, illetve az egyéb adatok alapján maga bírálja el, hogy a befizetési kötelezettséget megsértették-e és a bevétel csökkenésével okozott vagyoni hátrány összege mennyit tesz ki.

[45] Ehhez kapcsolódóan a Btk. 82. § (5) bekezdésében meghatározott korlátlan enyhítés csak a törvényi feltételek fennállása esetén állapítható meg, azaz, ha a terhelt a Btk. 396. § (8) bekezdése szerint az okozott vagyoni hátrányt a vádemelés előtt megtéríti, és ezt a tényállás is tartalmazza (Kúria Bfv.I.1379/2020/6.), továbbá, ha a bűncselekményt (az elkövetés idején hatályos szabályok szerint) nem bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el. A törvényi feltétel hiányában minden más kárenyhítés, jelen esetben az I., II. és V. rendű vádlottak részéről, kizárólag a büntetéskiszabás során értékelhető tényező.

[46] Megjegyzi még az ítéltábla, hogy az adóügyi eljárásban kiszabott adóbírság nem zárja ki az adóbírság alapjául szolgáló cselekmény miatt büntetőeljárás megindítását és büntető szankció alkalmazását, ez nem sérti a kétszeres eljárás tilalmát, de a kiszabott adóbírságnak a büntetőeljárásban jelentősége lehet. A költségvetési csalás miatt indult büntetőeljárásokban a tényállásban szükségszerűen utalni kell a közigazgatási eljárásban a tettazonosság körében értékelhető eljárás adataira is és abban az esetben, ha ugyanazon cselekményért a közigazgatási hatóság szankciót alkalmazott, ezen tény adatokat rögzíteni kell és ha van rá adat, a közigazgatási szankció nyomán megfizetett összegeket is, amit a kár megtérülése körében figyelembe kell venni. (EBD2019.B.16.) Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság ezen adatokat elmulasztotta a tényállásban rögzíteni, az adóhatósági eljárás eredményét az ítéltábla a tényállás kiegészítése során pótolta.

[47] A Kúria 56. számú BK vélemény III/3. és 9. pontjában kötelezettségként írja elő, hogy az elkövető javára kell értékelni, ha az okozott kárt, vagy annak egy részét megtérítette, és kisebb nyomatékka azt, ha a kár tőle függetlenül megtérült, illetve az elkövetőt a bűncselekmény következtében büntetőjogi hátrányokon kívül egyéb tényleges hátrányok is érték. Ezek a büntetés mellett külön is egyéni visszatartó hatást fejthetnek ki, indokolt tehát azokat enyhítő körülményt értékelni. Azaz, amennyiben a közigazgatási eljárás során a kár, vagyoni hátrány megtérítésére kötelezték a terheltet és ő ezen eljárásban azt megtérítette, ezt a büntetőeljárásban figyelembe kell venni. Emellett a kétszeres elvonás tilalmának a vagyoneklobzás alkalmazásával összefüggésben is jelentősége van.

[48] Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi releváns tényre folytatott bizonyítást, a vádbeli időszakra vizsgálta az érintett gazdasági társaságok működését, a vádlottak és cégeik egymással való kapcsolatát. Helyes indokok alapján utasította el a védők által fenntartott bizonyítási indítványokat is, tekintettel arra, hogy az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolták, ahogy az utolsó tárgyaláson a III. és IV. rendű vádlottak által csatolt dokumentumok sem, mivel ezek – amellett, hogy szintén nem voltak hiánytalanok - részben semmilyen relevanciával nem bírtak, hiszen olyan tények alátámasztására szolgálhattak volna, amelyeket senki nem vont kétségbe vagy az ügy elbírálása szempontjából nem volt jelentőségük, illetve voltak közöttük olyanok is, amelyek már korábban is a bíróság és a könyvszakértő rendelkezésére álltak. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, a szoros személyi összefüggések mellett a gazdasági társaságok számlázási láncolatát és az áru tényleges útját vizsgálva helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy bár az eljárás alá vont jogi személy tényleges gazdasági tevékenységet folytatott, gumiabroncs kereskedelmével foglalkozott, azonban a gumiabroncs beszerzések a valóságban nem a kapcsolódó számlák szerint jöttek létre, olyan gazdasági eseményekről kerültek kiállításra, amelyek a felek között nem valósultak meg, ekképpen adólevonási jog gyakorlásának alapjául sem szolgálhattak. Emellett az cég1 s.r.o. és cég2 s.r.o. társaságok részére sem történtek meg a termékértékesítések a valóságban, ekképpen az adómentes Községi termékértékesítés jogszabályi feltételei nem álltak fenn. Az elsőfokú bíróság összességében meggyőző indokát adta annak, hogy az egyes gazdasági társaságok közötti tényleges gazdasági tevékenység miatt nem igazolható és annak is, hogy a tényállásban rögzített számlák fiktívek.

[49] Megjegyzi azonban az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet indokolása az egyes bizonyítékok tartalmát illetően több pontatlanságot is tartalmazott, amelyeket korrigálni kellett, így az ítélet [66] bekezdését, tekintve, hogy az cég1 s.r.o. nem román, hanem ország2ban bejegyzett cég volt, a cég3 Kft. pedig a számlák szerint tőle vásárolt rendszeresen gumibroncsot. Elírást tartalmazott a [69] és [70] bekezdés is, mivel a szakértő1 igazságügyi könyvszakértő véleményében kimunkált és a védői állásponttal szemben teljeskörűen beszerzett és a szakértő rendelkezésére bocsátott cég4 Zrt. által szolgáltatott adatok szerint az cég1 s.r.o. vonatkozásában fellelt 90 darab számlához, illetve CMR-hez kapcsolódóan 17 számla esetében volt azonosítható az adott járművek mozgása a teljesítési időpontban, ebből helyesen 1 város6, 1 város7 térségében, 15 pedig településnév település környékén, (szakértő1 vélemény 10-13. oldala), míg a cég2 s.r.o. esetében a fellelt 47 számlához, CMR-hez kapcsolódóan 10 számla esetén településnév település környékén volt fellelhető a vádlottak által megjelölt autók mozgása. A [73] bekezdésben az eljárás alá vont jogi személy beszerzési láncolatában szereplő gazdasági társaságok helyesen egymással nem folytattak tényleges gazdasági tevékenységet, a [76] bekezdésben a cég3 Kft. három beszerzési forrása az eljárás alá vont jogi személy és a cég7 Kft. mellett az cég1 s.r.o. volt. Végül az ítélet [87] bekezdésében ugyancsak elírás miatt korrigálandó a gépjárművek mozgása a fentiekben leírtak szerint.

[50] A fenti kiegészítések mellett helyes azon következtetés is, hogy a vádlottak közül Terhelt3 III. rendű vádlott, védekezésével szemben a cég3 Kft.-t ténylegesen irányította, amelyet nemcsak tanú9 adóhatósági eljárásban tett vallomása, hanem a csatolt meghatalmazás tartalma is egyértelműen igazolt, amellet, hogy az eljárásban egyetlen vádlott és tanú sem állította, hogy a cég3 Kft. nevében az ügyvezetővel, 9tanúval bármikor is találkozott volna, őt általában nem is ismerték. A sofőrök éppen ellenkezőleg arról számoltak be, hogy a szállításokra vonatkozó utasításokat egyértelműen a III. rendű vádlottól kapták, a szállítóleveleket a III. rendű vádlott utasítása szerint töltötték ki, a sofőrök a IV. rendű vádlott érdekeltségébe tartozó városli raktárból, illetve a III. rendű vádlott érdekeltségébe tartozó cég3 Kft. raktárból gyakorlatilag szóbeli utasítások alapján szolgálták ki magukat, mindkét esetben a III. rendű vádlott által biztosított kulcsokkal. Az árut tehát a sofőrök bizonylat nélkül mozgatták, eredetüket sem tudták volna esetleges ellenőrzés során igazolni. Emellett a szállítólevelek kiállításának gyakorlata, módja, illetve gyakran azok tartalma sem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Nem volt figyelmen kívül hagyható továbbá Terhelt3 III. rendű vádlott NAV előtt tanúként tett nyilatkozata sem, hiszen ekkor még úgy nyilatkozott, hogy 2016 közepétől foglalkozott csak gumibroncs értékesítéssel a cég3 Kft., a cég gazdálkodásával kapcsolatban nem tudott nyilatkozni, azt sem tudta megmondani, hogy a telephelyet a cég kitől bérelte, milyen márkájú és méretű gumibroncsokkal kereskedtek. Állítása szerint ugyanakkor a cég a beszerzéseit utófinanszírozással rendezte, már a tevékenységét is így tudta elindítani, a cég3 Kft. tehát nem közvetítő volt, hanem saját maga értékesített. A III. rendű vádlott ezzel részben ellentétes bírósági eljárásban tett vallomását az eljárás adatai nem támasztották alá.

[51] A III., IV. és V. rendű vádlottak vallomásait cáfolták továbbá – az elsőfokú bíróság által rögzítettek mellett - azon további adatok, miszerint az eljárás alá vont jogi személy részére, illetve visszafelé, az cég1 s.r.o. és a cég2 s.r.o. részére történő szállítások (a vádlottak állításai szerint is) ugyanazon gépjárművekkel történtek. Ugyancsak a vádlottak tagadását, illetve a valós gazdasági tevékenység megtörténtét cáfolja a NAV vizsgálati

anyaga, valamint az igazságügyi könyvszakértői vélemény adatai, amelyek alapján egyenként nem, azonban összességében kétséget kizáró következtetés volt arra levonható, hogy a vádlottak valós, észszerű gazdálkodást egymás között nem folytattak.

[52] A személyi összefüggések a vádlottak tudattartalmának megítélése szempontjából is különös jelentőséggel bírtak, a vádlotti kör ugyanis valójában két család tagjaiból állt, hiszen Terhelt1 I. rendű vádlott unokatestvéri kapcsolatban áll Terhelt2 II. rendű vádlottal, aki az I. rendű vádlott fiától, tanú1-tól vásárolta meg a cég5 Kft.-t. Itt szükséges megjegyezni, hogy tanú1-dal szemben a Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség B569/2020/32. számú, 2023. június 30. napján kelt határozatával a büntetőeljárást megszüntette, mivel nem volt megállapítható, hogy a bűncselekményt elkövette. Annak ellenére, hogy a II. rendű vádlott adóhatósági eljárásban történt nyilatkozata szerint önállósodni kívánt, valamennyi internetes felületen, illetve a korábbi partnerek felé továbbra is az eljárás alá vont jogi személy képviselőjeként, illetve kapcsolattartójaként tüntette fel magát, amellet, hogy az egyéb összefüggések is e vádlottak bűnös tevékenységét erősítették, miszerint a két gazdasági társaságnak ugyanaz volt a könyvelője, hosszabb ideig ugyanaz volt a székhelye és ugyanaz volt a telephelye a város4, utcanév1 út 93-95. szám alatt, ahol a cég5 Kft. bérelt raktárral, alkalmazottal nem rendelkezett, az összes tárgyi eszköze egy laptop volt. Terhelt3 III. rendű vádlott fiai, a IV. és V. rendű vádlottak, valamint tanú9, azaz a III.r.terhelti név család tagjai közül hárman egy háztartásban éltek, de nem volt figyelmen kívül hagyható az sem, hogy a III., IV. és V. rendű vádlottak a rendelkezésre álló erkölcsi bizonyítványok szerint ugyanazon vagyron elleni, gazdaság rendjét sértő és közbizalom elleni bűncselekmények miatt voltak egy eljárásban büntetve és jelenleg is egyazon büntetőeljárás terheltjei, amely eljárás költségvetési csalás büntette és magánokirat hamisítás vétsége miatt folyik ellenük. Mindezek mellett e vádlottak védekezései azért sem foghattak helyt, mert mindhárman egyértelműen akadályozták a hatóság munkáját, jogszabályi kötelezettségeiket megszegve az általuk vezetett gazdasági társaságok könyvelési anyagait – különböző okokra hivatkozva - nem, vagy csak igen hiányos formában bocsátották rendelkezésre, az adóhatóság előtt rendszeresen nem jelentek meg, így a könyvszakértői vélemény elkészítéséhez sem állhattak rendelkezésre maradéktalanul az iratok.

[53] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak egymással mindvégig kapcsolatban álltak, a számlázási láncolatról és annak céljáról tudomással bírtak, a kimutatott és színleltnek bizonyult számlázási gyakorlat pedig az adóhatóság felé teljesített adóbevallások adatait egyértelműen fiktívvá tette. Fiktívnek, azaz nem valós számlának minősül az a számla, amely valótlan adatokat tartalmaz az általa dokumentált gazdasági eseményre, illetve az abban résztvevő felekre vonatkozóan. A számlának a mögötte álló gazdasági esemény valamennyi mozzanatát a valóságnak megfelelően kell tartalmaznia, ennek hiánya a büntetőjogi felelősséget minden további körülménytől függetlenül megalapozza. A hamis, illetve fiktív számlákon feltüntetett általános forgalmi adó levonásba helyezése tényállásszerű magatartás, ezért ennek megállapítása esetén az alanyi oldalt érintő bizonyítás során annak vizsgálata szükséges, hogy az elkövető tudata átfogta-e az inkriminált bizonylat valótlan voltát (Kúria Bfv.III.823/2021/8.).

[54] Abban az esetben, ha egy gazdasági eseményben nem részes cég erről számlát bocsát ki, eredményesen kétségesse sem tehető, hogy a számla fiktív. Amennyiben a számla bizonyítottan – mert kibocsátója nem részese a tanúsított gazdasági eseménynek – fiktív és azt annak befogadója adólevonás érdekében benyújtott adóbevallásban is szerepelteti, nincs helye további bizonyításnak arra, hogy a számla befogadója a tanúsított gazdasági tevékenységet elvégezte, annak mi az értéke és áfa tartalma, s ezt a befogadott számla áfa tartalmával összevetve jelentkezik-e különbség (Kúria Bfv.II.1431/2018/5.).

[55] A vádlottak által az elsőfokú eljárásban csatolt dokumentumok alapján kiegészített igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján az ügyészség a vagyoni hátrány összegét is érintően két alkalommal módosította a vádiratot (2024. december 17. napján, valamint 2025. február 5. napján), ennek figyelembevételével került megállapításra a törvényszék által az állami költségvetésnek okozott vagyoni hátrány összege. Emellett az elkövetési időpontok is pontosan kerültek megjelölésre, adóbevallási időszakonként, az adóbevallás benyújtása napjának feltüntetésével (1/2016. BJE., 4/2013. BK vélemény).

[56] A megalapozottá tett tényállás alapján a törvényszék valamennyi vádlott esetében okszerű következtetést vont le bűnösségükre, cselekményeik jogi minősítése is törvényes, ezért a felmentésre irányuló elsődleges védelmi fellebbezések eredményre nem vezethettek, mivel a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadták a tudati tények körében is megalapozott tényállást.

[57] A jogi indokolás kiegészítése is szükségessé vált a következők szerint:

[58] Az alkalmazandó jogszabály tekintetében vizsgálta az ítéltábla a Btk. 2. § (1) és (2) bekezdései szerint azt, hogy a vádlottakra az elkövetéskori avagy az elbíráláskori jogszabály kedvezőbb. Megállapította, hogy a vádlottak által elkövetett cselekmények mind az elkövetéskor, mind az elbíráláskor hatályos Btk. rendelkezései alapján bűncselekménynek minősültek, továbbá az elbíráláskor hatályos törvény nem tartalmaz enyhébb szabályozást sem, ezért a bíróság az elkövetéskori jogszabályt alkalmazta valamennyi vádlott esetében.

[59] A jogi személy esetén is külön kellett ezt vizsgálni, figyelemmel arra, hogy a Jsztb. anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezéseket is tartalmaz. Az eljárásjogi rendelkezéseket 2026. január 1. napjától hatályba lépett lényeges módosításokra tekintettel alkalmazni kell. Mivel a Jsztb. anyagi jogi rendelkezései az elkövetéskor kedvezőbbek voltak a jogi személyre, különösen az alkalmazható szankciók, így a pénzbírság tekintetében (Jsztb. 6.§.), ezért ez esetben is az elkövetéskori jogszabály volt irányadó.

[60] A Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja értelmében költségvetési csalást követ el az, aki a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszköz vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú

nyilatkozatot tesz vagy a valós tény elhallgatja és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz. A költségvetési csalás bűncselekménye befejezett a valótlan tartalmú adóbevallás benyújtásával, illetőleg az adó bevallására nyitva álló határidőnek a valós tartalmú adóbevallás benyújtása nélkül történő leteltével (Kúria Bfv.I.1379/2020/6.), valamint a vagyoni hátrány bekövetkezésével.

[61] A bűncselekmény eredménye a költségvetésnek okozott vagyoni hátrány. A vagyoni hátrány a Btk. 459. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a vagyonban okozott kár és az elmaradt vagyoni előny. A vagyoni hátrány ugyanezen szakasz (6) bekezdés c) pontja értelmében 5.000.001 és 50.000.000 forint között jelentős, a b) pontja értelmében 50.000.0001 és 500.000.000 forint között különösen nagy. Ennek megfelelően, az I., II. és III. rendű vádlottak cselekménye a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, de az (5) bekezdés d) pontja szerint minősülő és büntetendő, az alább kifejtettek szerint üzletszerűen és bünszövetségben elkövetett költségvetési csalás büntetteként, míg a IV. és V. rendű vádlottak cselekményei ugyanezen szakasz (4) bekezdés b) pontja szerint jelentős vagyoni hátrányt okozó, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetteként minősülnek. A Btk. 396. § (4) bekezdés b) pontja és (5) bekezdés b) pontja szerinti minősítés mellett – a rendelkező részben - szükséges azonban feltüntetni azt, hogy a vádlottak cselekményeiket az 1. és 2. fordulat szerint, azaz üzletszerűen és bünszövetségben követték el. A Kúria 6/2008. BK véleményének 2. pontja értelmében ugyanis a bűncselekmény megnevezése mellett az ítélet rendelkező részében a Btk. általános részének rendelkezésein alapuló egyes szöveges kiegészítéseket is fel kell tüntetni, a 3. pont a) pontja szerint az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira az 1. fordulat, 2. fordulat stb. megjelöléssel kell utalni. Tekintve, hogy ezt az elsőfokú bíróság elmulasztotta, az ítéltábla pótolta.

[62] A költségvetési csalás törvényi tényállása különös részi törvényi egység, ezért valamennyi, a törvényi egységbe tartozó részecselekmények tekintetében a különös részi tényállás szabályai hozzák létre a cselekményegységet, emiatt a költségvetési csalást folytatólagosan nem lehet elkövetni (Kúria Bfv.I.960/2021/11.).

[63] Okszerűen jutott a törvényszék arra következtetésre is, hogy a bűncselekmény üzletszerű és bünszövetségben történő elkövetése megállapítható. A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. Rendszeres a haszonszerzésre törekvés, ha az elkövető az ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények véghezvitelét jövedelemszerző forrásnak tekint. Az üzletszerűség kapcsán, a folytatólagossággal ellentétben nem a rövid időközökben elkövetésnek, hanem a rendszerességnek van tehát jelentősége, így az ismétlődések között eltelt idő hossza önmagában véve közömbös. A valótlan tartalmú adóbevallások benyújtásával a rendszeres haszonszerzésre törekvés mind a tettes, mind a részesek tekintetében kétségtől megállapítható volt, mivel a bűnszeged cselekményének minősítése a tetteséhez igazodik. Az üzletszerűség megállapítása körében nem annak van tehát jelentősége, hogy a bűnszegéd jutott-e bármilyen haszonhoz az elkövetés folytán. Az releváns, hogy a tettes rendszeres haszonszerzésre törekedve követte el a bűncselekményt és a bűnszegéd tudott-e erről (Kúria Bfv.II.748/2019/5.).

[64] A Btk. 459. § 2. pontja értelmében bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el vagy ebben megállapodik és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet. A bűnszövetségről az elsőfokú bíróság által rögzítettekkel szemben a Legfelsőbb Bíróság IV. számú Büntető Elvi Döntése ad iránymutatást, ami továbbra is helytálló. A bűnszövetség lényege a bűncselekmények, azaz egynél több bűncselekmény szervezett elkövetése, vagyis magának a bűnözésnek a megszervezése. Így ez a társtettséghez képest minőségileg eltérő és lényegesen nagyobb társadalomra veszélyességet tükröző formája. A bűnszövetséghez nem szükséges, hogy az elkövetők valamennyi cselekményre, azok részleteire kiterjedően előzetesen mindenben megállapodjanak, e minősítő körülmény megállapíthatóságához elegendő a hallgatólagos, de félreérthetetlenül ismétlődő bűnözésre irányuló magatartás is (BH2017. 253.). A bűnszövetség létrejöttének előfeltétele, hogy a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több bűncselekmény elkövetésére irányuljon, továbbá, hogy a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze. Az irányadó tényállás alapján a bűnszövetség valamennyi feltétele teljesült, ugyanakkor a bűnszervezet kritériumai nem voltak tetten érhetők [Btk. 459.§ (1) bekezdés 1. pont].

[65] A tettség-részesség körében kiegészítendő továbbá az indokolás, miszerint a költségvetési csalás bűncselekményét tettesként az követheti el, akit személyében terhel a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy a költségvetésből származó pénzeszközökkel fennálló kötelezettség (Kúria Bfv.I.1379/2020/6.). Közvetett tettes vagy bűnsegéd olyan személy is lehet, akit e körben nyilatkozattételi kötelezettség nem terhel (BH2013. 200.). Jelen ügyben az úgynevezett haszonhúzó cég ügyvezetője, azaz Terheltl I. rendű vádlott kétségkívül tettesként követte el cselekményét, hiszen tisztában volt azzal, hogy az általa benyújtott adóbevallás valótlan, nem a valós gazdasági eseményeken alapul. Költségvetési csalás esetén törvényi egységet csak a törvényi tényálláson belüli magatartás, tehát a tettesi cselekmény teremt. Bűnrészességre, mint tényálláson kívüli magatartásra törvényi egységet alapozni nem lehet (BH2017. 388., BH2015. 178.). Tekintettel arra, hogy a II., III., IV. és V. rendű vádlottak az egyes tényállási pontokban írt cselekményeikkel szándékosan segítséget nyújtottak az I. rendű vádlottnak a költségvetési csalás büntetnének megvalósításában, cselekményeiket bűnsegédként követték el.

[66] A Büntető Kódex fentebb felhívott törvényi tényállása keretjogszabályként érvényesül, amelyet a költségvetést érintő további jogszabályok töltenek ki tartalommal. Ennek megfelelően a törvénytípus helyesen tüntette fel az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezéseit, amely releváns rendelkezések kiegészítést nem igényeltek.

[67] A közbizalom elleni cselekmények megállapítása ugyancsak törvényes volt valamennyi vádlott esetében. A költségvetési csalás és a hamis magánokirat felhasználása vétsége valóságos alaki halmazatban áll egymással (EBH2017. 18., EBH2019. B.6., BH2014.

172.). Egy vagy több hamis magánokiratnak ugyanazon jogviszonyból származó jog létezésének a bizonyítása során történő többszöri felhasználásával a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetettnek minősül (Kúria Bfv.I.1396/2019/6.). A 36/2007. BK vélemény értelmében a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot, ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak. A rendbeliséget a jogviszonyok száma, azaz az adóalany gazdasági társaságok száma határozza meg (Kúria Bfv.1396/2019/6.). Tekintve, hogy a számlák könyvelésbe történő beállításának és az adóbevallásokban történő szerepeltetésének kötelessége a gazdasági társaság önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselőjét terheli, ezért a valótlan tartalmú számlák és adóbevallások, mint magánokiratok felhasználásával, a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét az I. rendű vádlott tettesként, a II., III., IV. és V. rendű vádlottak pedig bűnsegédként követték el.

[68] A büntetés kiszabása során a törvényszék az 56/2007. BK véleményben foglaltak szerint többnyire helyesen tárta fel az egyes vádlottakat érintően a súlyosító és enyhítő körülményeket, amelyek azonban pontosításra és kiegészítésre szorultak annyiban, hogy súlyosító körülményként nem a gazdaság elleni, hanem a költségvetést károsító bűncselekmények (Btk. XXXIX. fejezet) elszaporodottsága volt értékelhető, további súlyosító körülmény valamennyi vádlott esetében a hosszabb időn keresztül történő elkövetés, valamint a cselekmény nemzetközi vonatkozása, amely a felderítést kétségkívül megnehezítette. Az enyhítő körülmények között az időmúlást szintén valamennyi vádlott esetében - az első- és másodfokú eljárás között bekövetkezett további időmúlás miatt – nagyobb nyomattal, Terhelt5 V. rendű vádlott esetében továbbá a vagyoni hátrány teljes megtérítését is nagyobb nyomattal kellett értékelni, míg III.r. III. rendű vádlott esetében pszichés megbetegedése enyhítő körülményként nem volt figyelembe vehető, tekintettel a kirendelt igazságügyi elmeorvoszakértői vélemény tartalmára.

[69] A Btk. 79. §-ában megfogalmazott büntetési cél a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el (speciális és generális prevenció). A Btk. 80. § (1) bekezdése szerint a büntetést az e törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[70] A büntetés kiszabása során igen hangsúlyos az egyéniesítés, valamint a szankciónak a tett arányához igazodása. A bíróságnak a büntetés kiszabása során a büntetőjog általános elveire és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lennie. „A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elvének” (1214/B/1990. AB határozat).

[71] A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani az elkövetett tethoz és a bűnösség mértékéhez viszonyítva, de az

arányosság vizsgálata a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények súlya egybevetését is feltételezi. Az arányosság jelenti a tetтарыányosságot, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. A büntetés kiszabása során figyelembe kell venni a bűnelkövető személyi körülményeit is [23/2014. (VII.15.) AB határozat III. rész [42] bekezdés].

[72] A büntetés kiszabása során figyelemmel kellett lenni a fentiek mellett a bűnhalmazatra vonatkozó szabályokra [Btk. 81. § (3) bekezdés], valamint a középértékre is [Btk. 80. § (2) bekezdés]. Terhelt1 I., Terhelt2 II. és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében a súlyosabb bűncselekmény büntetési tétele 5-10 évig terjedő, Terhelt4 IV. és Terhelt5 V. rendű vádlottak esetében 2-8 évig terjedő szabadságvesztés, míg az enyhébb bűncselekmény büntetési tétele 1 év. Ezáltal az I., II. és III. rendű vádlottak esetében a büntetési tétel 5-11 évre emelkedik, a középérték 8 év, míg IV. és V. rendű vádlottak esetében a büntetési tételkeret 2-9 évre emelkedik, a középérték 5 év 6 hónap, amelyből ki kellett indulni.

[73] Valamennyi szempontot egybevetve, a súlyosító és enyhítő körülmények korrekcióját is mérlegelve, Terhelt1 I. és Terhelt2 II. rendű vádlottak esetében az ítéltábla nem látott indokot büntetéseik súlyosítására, tekintve, hogy a halmazati büntetésül kiszabott szankciók törvényesek voltak és mind a szabadságvesztés büntetések tartama, mind a pénzbüntetések napi tételszáma és egy napi tétel összege, mind pedig a foglalkozástól eltiltás tartama tetтарыányos, megfelelően egyéniesített és megfelel az ítélet belső arányosságának is, azzal, hogy nem volt kifogásolható a szabadságvesztés büntetések tartamának meghatározása során a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazása sem, ahogy e vádlottak kedvező személyi körülményei, alapvetően büntetlen előéletük miatt a szabadságvesztés büntetések próbaidőre történő felfüggesztése sem, figyelemmel a bírói gyakorlatra is. Az I. és II. rendű vádlottak vonatkozásában tehát az ügyészi, súlyosításra irányuló fellebbezések nem foghattak helyt.

[74] Terhelt3 III. és Terhelt4 IV. rendű vádlottak esetében az ugyancsak halmazati büntetésül megállapított szankciók, a szabadságvesztés tartama, a pénzbüntetés napi tételszáma, illetve az egy napi tétel összege, valamint a foglalkozástól eltiltás büntetések tartama szintén tetтарыányosak és megfelelően egyéniesítettek, maradéktalanul megfeleltek a büntetés kiszabási elveknek és alkalmasak a büntetés céljainak érvényre juttatására is. A III. és IV. rendű vádlottak, mivel az újabb szándékos bűncselekményeket a velük szemben korábban jogerősen kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetések próbaideje alatt követték el, a törvény kötelező rendelkezése [Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontja] alapján a szabadságvesztés felfüggesztésének lehetősége kizárt volt, esetükben az enyhébb büntetés pedig, különösen előéletükre tekintettel szóba sem jöhetett. Terhelt5 V. rendű vádlott esetében azonban, büntetett előélete ellenére, tekintettel a terhére megállapított vagyoni hátrány kisebb mértékére és arra, hogy azt teljes egészében megtérítette, az ítéltábla lehetőséget látott a másodlagos védelmi fellebbezésnek megfelelően a büntetés enyhítésére, így e vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés helyett a törvényi maximumban megállapított napi tételszámú pénzbüntetést alkalmazott a Btk. 50. § (1)-(3) bekezdései alapján, az egy napi tétel összegét az elkövetés idején hatályban volt Btk. alapján meghatározva. A III.-IV. és V. rendű vádlottal szemben alkalmazott foglalkozástól eltiltás büntetés, illetve annak tartama törvényes volt és arányos is, ezért ezen

büntetés enyhítésére nem volt alapos ok, azonban szükséges volt a tilalmazott foglalkozás körének pontosítása, a Btk. 54.§. a-d) pontjai szerint.

[75] Az elsőfokú bíróság, bár az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV.17.) AB határozata alapján megvizsgálta a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt I. és II. rendű vádlottak esetében az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, annak indokáról azonban nem adott számot, hogy miért találta őket erre érdemtelennek. A Btk. 102. § (1) bekezdése szerint a bíróság az elítéltet előzetes mentesítésben részesítheti, ha a szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszti, és az elítélt mentesítésre érdemes. A törvény tehát eleve behatárolja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, ezen belül pedig a bíróság mérlegeléséhez köti. Ehhez képest az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén és a büntetés mértékén túlmenően alapvetően a terhelt személye, jövőbeli társadalomra veszélyessége mérlegelendő, nem a terhelt büntetőjogi felelősségről való döntésről van tehát szó, hanem arról, hogy a bűncselekmény ellenében és a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is (BH2018.135.). A fenti szempontokat vizsgálva, az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak az előzetes bírósági mentesítésre érdemtelenek.

[76] Az elsőfokú bíróságnak a szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadság lehetőségének legkorábbi időpontjával, valamint a bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezései mindenben megfelelnek a törvénynek, ezek tehát korrekciót nem igényeltek.

[77] Tévedett azonban az elsőfokú bíróság akkor, amikor az eljárás alá vont Oláh-Gumiszervíz Kft-vel szemben vagyonekobbzást nem alkalmazott. Az elkövetés idején hatályos Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobbzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy ezzel összefüggésben szerzett, a Btk. 74. § (2) bekezdése alapján, a 95/2011. BK véleményre írtakra is figyelemmel, ha a gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonekobbzást a gazdálkodó szervezettel szemben kell elrendelni. A Btk. 76. § alapján továbbá vagyonon annak hasznát, a vagyoni értékű jogot, követelést, továbbá bármely pénzben kifejezhető értékkel bíró előnyt is érteni kell.

[78] A fiktív számlák felhasználásával benyújtott áfa-bevallások során az eljárás alá vont jogi személy gazdagodott, ezáltal a pénzben kifejezhető értékkel bíró előny ezen gazdasági társaságnál jelentkezett. Figyelemmel a Nemzeti Adó- és Vámhatóság által áfa adónemben megállapított adóhiány és a bíróság által megállapított vagyoni hátrány összegére, a különbözet erejéig (1.098.000 forint) ezért az ítéltábla az eljárás alá vont jogi személy-vel szemben vagyonekobbzást rendelt el.

[79] A Jszbt. 15.§ (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján az eljárás alá vont jogi személy bírósági eljárásban történő azonosítására alkalmas adatait is rögzítette az ítéltábla, mivel azt a törvényszék elmulasztotta.

[80] Az elsőfokú bíróság e jogi személlyel szemben a 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) rendelkezései alapján pénzbírságot alkalmazott, helyesen az elkövetés idején hatályos Jszbt. 2. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont, és a 6. § (1) bekezdése alapján. Tekintve, hogy valamennyi jogszabályi feltétel fennállt, az jogszerű és indokolt volt, figyelemmel arra is, hogy a pénzbírság biztosítása érdekében zár alá vétel elrendelésére került sor a Debreceni Járásbíróság nyomozási bírāja által (Debreceni Járásbíróság 89.Bny.282/2022/3., Debreceni Törvényszék 1.Bnyf.181/2022/2.), megállapított összege szintén arányos volt. Mindezek miatt a jogi személy védője által bejelentett, enyhítésre irányuló fellebbezés nem volt eredményes.

[81] Végül a bűnügyi költség összegét pontosította még az ítéltábla, számolási hiba folytán ugyanis annak végösszege tévesen került megállapításra. Korrekciót igényelt a bűnügyi költség egy vádlottra eső és az állam terhén maradó összege is, amelyből 1.723.800 forint az igazságügyi könyvszakértői vélemény előterjesztésének, valamint a szakértő tárgyaláson több alkalommal történt meghallgatásának díja volt, az utolsó, 2025. február 5. napján megtartott tárgyalásra azonban a szakértő hivatalból történő idézése indokolatlan volt, ezért az e tárgyalási napon felmerült 57.600 forint bűnügyi költséget az ítéltábla az állam terhén hagyta, míg a könyvszakértői díj fennmaradó részét – az I. rendű vádlott védője indítványával szemben - a vádlottak között egyenlő arányban osztotta meg, tekintettel arra, hogy valamennyi vádlottat bűnösnek mondta ki a bíróság és a könyvszakértő kirendelése szükséges volt [Btk.574.§ (1)-(3) bekezdés]. Terhelt3 III. rendű vádlottat kötelezte emellett az igazságügyi elmeorvos- és orvosszakértői díjak, az igazságügyi írásszakértő rá eső része, valamint e szakértő meghallgatásával felmerült és a III. rendű vádlottra eső összegének, Terhelt4 IV. rendű vádlottat az eljárás nyomozási szakában felmerült kirendelt védői díj, valamint az igazságügyi írásszakértői vélemény, illetve a szakértő tárgyaláson történő meghallgatásának díja rá eső összegének, míg Terhelt5 V. rendű vádlottat az igazságügyi írásszakértői vélemény díjának és e szakértő meghallgatásának díja V. rendű vádlottra eső részének megfizetésére. A Jszbt. 19. § (1) bekezdése alapján továbbá az eljárás alá vont jogi személy „fa” jogi személy érdekében eljáró kirendelt védő elsőfokú eljárás során felmerült díjának megfizetésére a Jszbt. 19. § (1) bekezdése alapján az eljárás alá vont jogi személy „fa”-t kötelezte.

[82] A fentiekre tekintettel az ítéltábla a Be. 606. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[83] A másodfokú eljárásban az eljárás alá vont jogi személy érdekében eljáró ügyvéd díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére az ítéltábla ugyancsak a jogi személyt kötelezte a Jszbt. 19. § (1) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy fellebbezése nem vezetett eredményre.

[84] Végül rögzítette a vádlottak megváltozott lakóhelyét, személyi igazolványaik számát és telefonos elérhetőségeit a Be. 184. § (2) bekezdés e), f) és g) pontjaira figyelemmel, a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

[85] Az ítélet elleni további fellebbezés lehetősége a Be. 615. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt feltételek hiányában kizárt.

Debrecen, 2026. március 5.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Mocsáry Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Toma Attila s.k. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 24.B.256/2023/134. számú ítélete valamennyi vádlott vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla jelen ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. március 5.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke